

ארבע מאות מטרים

עם שחר נכנסו לוחמי יחידתו של רונגוב לכפר שנכבש חזרה מהגרמנים ואנו שרכנו עכשו דרכנו אליו על פני השלג העמוק, דרך שדה ההתקפה שלפני זמך-מה. בסך הכל ארבע מאות מטרים היה עלינו לעבור מקוי חפירותינו שהשתרעו בקצה היער, עד המקום שבו התנוגנו הגרמנים עד הלילה בעקשנות ובתימה. אולם ארבע מאות המטרים הללו היו שדה-מישור פתוח, ללא עץ ושיח, והגרמנים שישבו במתבואים מאחורי סוללות-השלג וקורות-העץ של חפירותיהם, יכלו לראות את כל המתרחש בקצהו השני ולירות בכל אחד שירים ראשו, והם אמנם ירו לילה לילה ללא הפסק בפחדם שמא נבוא אליהם ונאחזם בגרונם. ואנשינו באו.

בן-לויית נהעכב, כשהוא נושם בכבדות מתוך עיפות, ואמר:

— קשה מאד, לכל הרוחות, לפסוע בשלג שכזה. כאילו כל רגל עמוסה פוד, ואני מיוזע עד לסניני. עכשו עתה מבין? הרי אנו הולכים סתם, ואין יורים בנו, וכבר נפוגנו במחצית דרכנו. 400 מטרים! התבין? וכיצד הם?

הוא סת על אלה שעברו את השדה הזה תוך כדי קרב, לעיני הגרמנים, תחת אש-מצטלבת של מכונות-הירייה, דרך מוקשים ופגזים, מקצה היער ועד הכפר עצמו שניתנה הפקודה לכבוש. אותה שעת בוקר מוקדמת עוד שמר השרה על עקבות ההתקפה. ראינו את גופותיהם של הנועזים ביותר, של זה שיצא ראשון מן החפרה קדימה, של זה אשר הספיק להגיע בריצה ובזחילה עד לאמצע השדה, גם של זה אשר פרץ, ורימון בידו ממש, עד לקצה חפרות הגרמנים, המקיאות אש ועופרת, ופתח דרך בפני חבריו וגפל. ועד לרגע מותו האחרון היתה יד ימינו גבויה קדימה, לקרב, להתקפה, להסתערות.

כעבור זמן מועט הגענו אל קוי הכצורים של הגרמנים. הגנה מעגלית עם, תעלות עמוקות, כלוגסאות וסוללות-שלג שנבמש ונתקשה כאבן, שתי נקודות-אש מבוצרות, 16 בקתות עפר שבהם הסתתרו הגרמנים מפני אש הולעפות של הארטילריה שלנו, צבורי קופסאות ריקות של פגזי מרגמות, אלפי תרמילי פגזים מרוקנים, מעילים קרועים של חיילים גרמנים, בקבוקים משל קוניאק בבקתות של הקצינים, ושוב הרמילי-כדורים, תרמילים, — ביוקר עלתה להם לגרמנים הנחמם זאת.

לא הכפר עצמו ולא אותה חלקת האדמה שעליה עמדו בתיו היו חשובים לגרמנים, אלא העובדה שקלומטרים אחדים מערבה עוברת דרך-הנסיגה של כוחותיהם העיקריים בגזרה זאת. התקרבותם של הבסליונים שלנו לדרך הזאת סכנה היתה בה לאויב, כהדיוקת עניבה סביב הצואר. ופקודה ניתנה: לקיים את ההגנה בכפר זה בכל מחיר, עד הרגע האחרון. ארבע מאות המטרים של השדה הפתוח הקלו על הגרמנים את תפקידם זה. נגשנו אל אשנב היריה הקבוע בסוללת-השלג: כל החלקה עד ליער עצמו כאילו פרושה היתה על בך היד. כאן צווחו הקצינים הגרמנים „אש-אש!". אולם אצל לוחמינו היתה פקודה משלהם, והם קיימוה, ואילו הקצינים הגרמנים, אם-עלה בידיהם להמלט על נפשם, הרי הם צווחים את פקודותיהם בדרך העוברת קצת מערבה מהכפר הזה.

מי הם גבורי ההסתערות הזאת? רבים הם, אולם את זכרם של 15 הנועזים מעריך כל הגדוד מתוך צער רב ובהוקרה עמוקה. על 15 מקלענים, ובראשם הלויטננט ליטווק וסגן הלויטננט שץ'ביץ, הוטל לסייר את החלק הצפוני-מזרחי של הכפר, לשחק שני קני מכונות-יריה, ובאם יצליחו — להתבצר בכתי הקיצוניים. היה לילה. הם וחלו על פני השלג: צריך, שהאויב לא יבחין בהם עד הרגע האחרון, יש לעצר את הנשימה שלא תשמע, לפרוץ ליד סוללות-השלג עצמן דרך, בסערות-אש, אל הבתים. מרחק של שלוש מאות וששים מטרים וחלו המקלענים במשך של 4 שעות וחצי — זהו שיעור-הזמן בגיחה כגון זו. בארבעים מטר לפני

הפרות הגרמנים הרגישו בהם, והם נכנסו בקרב, השתיקו שתי מכוונות־ידיה כפי שצווה עליהם ופרצו אל הבתים הראשונים והחזיקו בהם — בעבי האויב — חמשה עשר מול חמש מאות. שצ'רבין הצליח לפרוץ לו דרך חזרה ולהביא אתו את הידיעות הדרושות להסתערות המכרעת. חמשה עשר גבורים נפלו בקרב בלתי־שזה. בבוקר, אחר הנצחון, נמצאו גופותיהם בכפר שנכבש מידי הגרמנים, ובכבוד צבאי הובאו לקבורות.

הבטליונים צעדו קדימה. מפקד הסיירים קוז'ין, שנפצע פעמיים, לא פרש מן המערכה — הניס את הגרמנים מהיער הקרוב. לסייריו קוראים בנדוד: „אנשי הנורידה שלנו!“ כך עברו האנשים דרך ארבע מאות מטר של אש; עם שחר עבר הכפר לידיו; והבטליונים שלנו התקדמו מתוך קרב אל דרך־הגסיגה של כוחות הגרמנים העיקריים בגזרה הזאת. קצרה ופשוטה היא הודעת היום על כך: „צבאותינו המשיכו בקרבות־התקפה נגד הצבא הגרמני־הפשיסטי וכבשו נקודות־ישוב אחדות“.

כל המסופר לעיל אינו אלא שורה מתוך סכום יומי. נקודת ישוב אחת. ארבע מאות מטרים של שדה פתוח. והסתערות.

ייבגני קריגר, סופר מיוחד של ה„אייזבסטיה“, בחזית המערבית.

יום רגיל

יש ימים שעל חשיבותם ומשמעותם במילואן אנו עומדים רק כעבור זמן ידוע; ישנם מאורעות המיועדים להניב את פריהם רק בעתיד. השקט בחזית, כביכול, הדור לאמתו של דבר מתיחות חבויה ועבודה פנימית כמוסה של מכוונת המלחמה.

ביחירתו של הקולונל קספֶּנְקוֹ צוין יום רגיל זה ע"י אפיזודה צנועה בהיקפה. ממול ליחידה משתרעת גזרה אחת מקו־ההגנה של הגרמנים, שהם מכנים אותה בפקודותיהם בשם „קו שמראוס“. בהתאם לנתונים מסוימים בקר אותה היטלר וצויה להחזיק בה בכל מחיר.

מה סיבו של הקו הזה? הוא ערוך במבואותיה הקרובים של נקודת־ישוב אחת, ומורכב ממערכת כפרים מבוצרים כהלכה; כולם משתרעים על פני מישור פתוח. הרוחים בין הכפרים נתונים לאש רצופה. כל כפר בפני עצמו מהווה מעין מבצר קטן, מוקף תיל דוקרני, מוללת־שלג, שרשרת של מחפרות מובלטות לָפְנים. כל הבתים, כל הבניינים שבכפרים, הפכו למצודות־אש בצורות.

התקפה חזיתית על קו־ההגנה של הגרמנים — היתה משוללת־הניגון. נקטו, איפוא, בהחלטה הנכונה האחת במסבות אלו. עם דמדומי־שחר הסתערו יחידות־המשנה תחת פקודם של החברים זִיבֶּנְב וְנִרְיֶקְבִּיץ' ביוגוק מהיר אל הרוחים אשר בין הכפרים, חצו את הדרכים וביתרו את קו־ההגנה של הגרמנים בשתי נקודות חשובות. עוד פרס הספיקו הגרמנים להתאושש, התקדמו לוחמינו כשלושה קילומטרים וחצי. אולם כל זה שימש התחלה בלבד. משנתאוששו הפאשיסטים פתחו בהתקפה נגדית. לא הספיקו להניח ממאורותיהם וממשרעופרת ניתך בפניהם. שתי יחידות־המשנה שלנו שהיו במארב הפילו את עצמן להתקפה. הגרמנים, שניסו להתקיף את אנפיו, נמצאו מותקפים מאנפיהם הם. הפאשיסטים המועטים שנשארו בחיים הצליחו לחזור למאורותיהם ולהנצל מאש ומכידון. פני השלג האדמו. פה ושם התגוללו גופות הגרמנים. חמש פעמים באותו יום הסתערו הגרמנים בהתקפה נגדית בשאיפה לקדם את מריונו. לשוא. כל התקפות הנגד נהדפו באבדות קשות לאויב.

עם ערב הוברר לגרמנים שהמריו שלנו איתן, הם הפסיקו את נסיונותיהם לחסלו. חותחנינו עמדו עתה במרחק 600 מטרים מכפר שנכבש ע"י הגרמנים. מעמדות־הארטילריה שלנו אפשר היה לראות בבהירות את הנעשה במחנה האויב.

בקליעה ישירה הלמו חותחנינו עמדות־בטון מבוצרות אחת אחרי השניה. אחד הפגזים פגע במחסן־החמושת ופוצצו. היום ופשלותיו צנוע־ההיקף הניבו, איפוא, הישגים לא ועומים. הושמדו 310 פאשיסטים, שני מחסני־החמושת, מכוונות־ידיה, מרגמות. והעיקר — במערכת־המגן הגרמנית הובקעה פרצה. וי. אנטונוב, סופר מיוחד של ה„אייזבסטיה“. חזית קלינין, 10.3.